

и до днешниятъ день, даже и въ по главните е-вропейски господарства, не сжществуватъ подобни пжтища. Отъ старовременните народи само рим-лянете сж правиле нѣщо подобно, но и тѣхните пжтища не сж имаме онова значение, което имъ са дава отъ сжвременното човѣчество и отъ разу-мните мравки. Ето що говори Цицеронъ за тие умни и трудолюбиви животинки: „На сухите по-ляни, въ горите, ние можеме да видиме, че два мравунека, които са намиратъ единъ отъ други на разстояние отъ сто стжпки, са сжобщаватъ меж-ду себѣ си съ шосеень пжть. Гжстите тревенни перца сжставляватъ за мравките по-непроницаема преграда, нежели за човѣкътъ бразилските гори. Въ тая гора отъ тревенни перца, мравките кату-рятъ джрветата, тжтрать ги настрана и по очи-стенниятъ отъ сѣка една растителность пжть мо-гатъ да ходатъ по триесетъ животинки нарѣдѣ. Отдѣлните джрвета или тревенните перца, сж от-рѣзани близо до корѣптъ и натрупани сж на стра-на; пжрстѣта и пѣсакътъ сж изкопани и изхвжр-лени така сжщо отвжнъ пжтьтъ; най-послѣ, под-копано е основанието на ливадите и проходътъ е валоженъ съ ягка замазка отъ гнила и отъ пѣ-сакъ. Надъ тие пжтища работатъ 30,000 мравека, подъ надзирателството на други, които не рабо-татъ.“ Питане е сега, какъ тие мраве-надзиратели разбиратъ другите и какъ имъ даватъ своите при-казания? Разбира са, че това не е вече инстинктъ*).

*) Думата инстинктъ происхожда отъ латинското сжществи-телно *instinctus*, и происхожда отъ глаголътъ *instinguere* — да са подбуждава. Подъ тая дума днесъ подразумѣватъ врожденното чувство на животните, което ги накарва да тжрсатъ полезното и да избѣгаватъ вредителното.